

ALKAISINKO KOMPOSTOIMAAN?

Jätelaki velvoittaa yhä useampaa meistä lajittelemaan kodista ja keittiöstä syntyvän biojätteen erilleen pois sekajätteestä. Kompostoimalla saadaan ravinteet tehokkaasti kiertoon omassa pihassa. Kompostimullan sisältämien arvokkaiden ravinteiden avulla säästetään luonnonvaroja sekä vähennetään riippuvuutta ulkomailta tuotavista lannoitteista. Omaa rahaakin säästyy, kun takapihalle ei enää tarvitse ostaa multaa ja lannoitteita. Samalla piha ja puutarha nauttivat saamastaan hoidosta.

KOMPOSTORIN VALINTA

Myynnissä on useita erilaisia hyväksytyjä kompostorimalleja ja -merkkejä eri hintaluokissa. Useimmiten kooltaan 200–250 l (sopiva koko 2–6 hengen biojätteiden käsittelyyn). Liian pieni kompostori ei ehdi käsitellä kaikkea syntyvää jätettä ja liian suuri kompostori jäätyy talvella helpommin.

E erityisen tärkeää kompostorin valinnassa on tutustua sen tyhjentämismominaisuuksiin.

Kompostorissa on käynnissä jatkuvasti eri vaiheessa olevia maatumisprosesseja. Jälkikompostointiin valmista massaa kuuluisi siirtää kompostorista jälkikompostointiin säännöllisesti esimerkiksi keväällä ja syksyllä. Tämä onnistuu parhaiten, kun kompostori on varustettu riittävän suurella tyhjennysaukolla, joka sijaitsee kompostorin alaosassa.

KOMPOSTORIN SIJOITTAMINEN

- Lämmin, muttei paahteinen, tuulelta suojassa oleva paikka.
- Riittävän etäällä tuuletusikkunoista ja ilmastointikanavista, kaivosta tai vesialueesta.
- Tontin rajaa lähelle sijoittaessa, keskustele ensin naapurin kanssa.

Kompostori voidaan sijoittaa sekajäteastian viereen tai puutarhaan niin, että jätteen vienti kompostoriin on vaivatonta myös talvella. Kompostoreissa on usein alareunaan sijoitettu myös aukko suotonesteille. Suotonesteitä ei pitäisi hyvin toimivassa kompostorissa syntyä paljoa, mutta pieniä määriä tätä tihkuu säännöllisesti. Suotoneste kannattaa ohjata nurmikolle tai huokoiselle pinnalle.

Ympärivuotisessa käytössä kompostorin tulee olla:

Lämpö-
eristetty

Haittaeläin-
suojattu

Hyvä kompostori on valmistettu kauttaaltaan säänkestävistä materiaaleista, sillä on takuu sekä varaosia saatavilla.

Kompostorin voi tehdä myös itse. Vanhoista kylmälaitteista rakennetut kompostorit eivät ole hyväksytyjä.

Kompostointi alkaa lajittelulla

Kompostoriin saa laittaa maatuvaa orgaanista jätettä eli biojätettä. Esimerkiksi:

- hedelmien ja vihannesten kuoret
- kananmunan kuoret (murskaa)
- ruoan tähteet
- kalanruodot ja pienet luut
- jähmettyneet rasvat,
- kahvin ja teen porot, teepussit ja suodatinpaperit
- kasvinosat ja kuihtuneet kukat
- pieniä määriä keittiössä käytettyä pehmopaperia

Kompostori tarvitsee toimiakseen happea, kosteutta ja ravinteita sopivassa suhteessa.

KOMPOSTOINNIN ALOITTAMINEN

Tutustu kompostorin käyttöohjeisiin. Laita kompostorin pohjalle reilu kerros (n. 15 cm) kuiviketta ja ala lisäämään biojätettä. Jokaisen biojäte-erän päälle laitetaan ohut kerros kuiviketta. Sitä on hyvä lisätä noin puolet biojätteen määrästä.

Jos biojätettä on esimerkiksi litra, laitetaan kuiviketta puoli litraa.

Varmista hapensaanti ja käytä tarpeeksi kuiviketta. Liian kuivaa kompostia voi kastella vedellä. Kosteutta on sopivasti, jos massa tuntuu kädessä kostealta, ja sitä puristaessa nyrkkiin seoksesta tipahtaa muutama pisara. Oikein toimiessaan kompostorin lämpötila voi nousta 50-70 asteeseen. Biojätteen jatkuva lisääminen pitää kompostorin pieneliöt toiminnassa ja kompostorin lämpimänä. Kun biojätettä ja kuiviketta käytetään sopivassa suhteessa, ei yleensä ongelmia ilmene.

Kompostori

Ilmoitus
jätehuolto-
viranomaiselle

Jälki-
kompostori

Kun kompostimassasta ei enää erota elintarvikkeiden rakennetta, se voidaan siirtää jälkikompostoitumaan.

Kompostori tyhjennetään väh. kerran vuodessa, yleensä syksyllä, jolloin tehdään tilaa talven biojätteille. Kompostorin tyhjentäminen ilmastaa kompostia ja parantaa kompostin toimivuutta, siksi kompostoria kannattaa tyhjentää useamminkin.

Kompostorista syntyvä aines ei vielä ole käyttövalmista. Sitä on hyvä jälkikompostoida noin puoli vuotta ennen puutarhassa käyttöä. Jälkikompostointi tehdään toisessa kompostorissa, kompostikehikossa yksinään tai puutarhajätteen seassa. Jälkikomposti suojataan aina haihtumiselta ja sateilta kannella tai peitteellä, esimerkiksi muovilla tai kevytpeitteellä.

KERÄÄMÖ